

BESLUT
2022-06-20 Ärendenr:
NV-05826-22

Samtliga länsstyrelser i mellersta
rovdjursförvaltningsområdet

Beslut om att överlämna möjligheten att fatta beslut om licensjakt på varg till länsstyrelserna

Beslut

Naturvårdsverket överlämnar möjligheten att fatta beslut om licensjakt på varg till samtliga länsstyrelser i mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Beslutet gäller således länsstyrelsen i Dalarnas, Gävleborgs, Stockholms, Värmlands, Västmanlands, Västra Götalands, Uppsala samt Örebro län.

Detta beslut gäller från dagen för beslutet till och med den 28 februari 2023.

Villkor

1. När en länsstyrelse fattar beslut om licensjakt ska länsstyrelsen skicka beslutet om licensjakt till Naturvårdsverket samma dag som beslutet fattats. Beslutet ska skickas via e-post till registrator@naturvardsverket.se. Ange ”Återrapportering av jakt och jaktresultat stora rovdjur” i ämnesraden.
2. Den information i form av metadata som är kopplat till beslutet och som tidigare rapporterats i Naturvårdsverkets databas för jaktbeslut ska nu rapporteras i en Excel-fil tillgänglig via en av Naturvårdsverket erhållen SharePoint-yta.
3. Länsstyrelsen ska snarast, om möjligt inom 24 timmar efter det att fällt djur besiktigats, registrera det fällda djuret i databasen Rovbase.
4. Länsstyrelsen ska inom 48 timmar efter licensjaktens avslutning rapportera hur många djur som fällts till Naturvårdsverket. Rapportering ska ske i ovan nämnda Excel-fil tillgänglig via en av Naturvårdsverket erhållen SharePoint-yta.
5. Skriftlig sammanställning av jakten från länsstyrelserna ska inkomma till Naturvårdsverket senast två veckor efter avslutad jakt.

Bakgrund

Möjligheten att överlåta till länsstyrelserna att besluta om jakt infördes 2009 efter propositionen En ny rovdjursförvaltning¹. Överlåtelse av beslut om licensjakt medgavs då under vissa förutsättningar. Riksdagen beslutade 2013 om propositionen En hållbar rovdjurspolitik². Där uttalas att överlåtelse till länsstyrelserna av möjligheten att besluta om licensjakt på stora rovdjur bör ske utan begränsning, även till län som saknar reproducerande stam av den aktuella arten.

”Då ett rovdjursförvaltningsområde har uppnått miniminivån för en art, bör möjligheten att besluta om licensjakt kunna överlåtas till samtliga länsstyrelser som ingår i förvaltningsområdet utan begränsning” (s. 48)

När Naturvårdsverket delegerar rätten att fatta beslut om licensjakt gör Naturvårdsverket en bedömning om populationen sammantaget ligger över miniminivån i förvaltningsområdet. Det innebär att ett län inom förvaltningsområdet kan ligga under sin miniminivå och ändå få beslutanderätten delegerad till sig. I förarbetena uttalas bl.a. följande

”Det är viktigt att det regionala ansvaret för förvaltningen av stora rovdjur samordnas på en högre nivå än länsnivå, bl.a. eftersom rovdjurens hemområden och revir inte sällan är länsöverskridande och därför att en sådan förvaltning ger en bättre helhetssyn. Om miniminivån uppnås på rovdjursförvaltningsområdesnivå, bör det ge en ökad möjlighet till adaptivitet i förvaltningen av stora rovdjur för de län som ingår i området. Det bör således räcka med att miniminivån uppnås på förvaltningsområdesnivå för att alla länsstyrelser inom området ska få ta ansvar för licensjakt. Delegation bör alltså även kunna ske till de län inom området som inte har nått sin miniminivå” (se prop. 2012/13:191 s 51 f.).

Förhandsavgörandet från EU-domstolen i Tapioladomen³ tydliggör att möjligheten att besluta om undantag enl. art. 16.1 e är begränsade. Naturvårdsverket uppdaterar löpande sin vägledning och bifogar uppdaterad vägledning till detta beslut. Den beslutande myndigheten ska ta förhandsavgörandet i beaktande och göra en sammanvägd bedömning av förutsättningarna inför ett eventuellt beslut om licensjakt på varg. Om länsstyrelsen får delegation att besluta om licensjakt behöver de inför sina regionala beslut samverka och göra vissa nationella avvägningar.

Upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus

Enligt bestämmelserna i 23 c § jaktförordningen får licensjakt inte medges om det försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

¹ Prop. 2008/09:210

² Prop. 2012/13:191, 2013/14:MJU7)

³ [Mål C-674/17](#)

Definitionen av gynnsam bevarandestatus är införd i 16 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.⁴ Referensvärdet för antal vargar som rapporterades till EU under 2019 var 300 individer. Referensvärde för antal är ett av flera kriterier för att bedöma om en art har gynnsam bevarandestatus. Andra kriterier vid bedömning av om en art har gynnsam bevarandestatus är till exempel populationens utbredningsområde och utveckling.

Fördelningen av miniminivåer för län och förvaltningsområden är en fördelning av det nationella referensvärdet för antal för arten. Miniminivåer för rovdjur i Sverige ska anges och fastställas i antal föryngringar. För att omvandla antal föryngringar till antal individer används en omräkningsfaktor 10 för varg⁵. Således ska det minst finnas 30 föryngringar i landet för att vargpopulationen samlad ska kunna bedömas ha gynnsam bevarandestatus.

Naturvårdsverket fastställde den 9 maj 2019 miniminivåer för varg⁶: Beslutet gäller till den 9 maj 2024, eller tills annat beslutas. Följande miniminivåer gäller på regional nivå

- Norra rovdjursförvaltningsområdet: 1 årlig föryngring
- Mellersta rovdjursförvaltningsområdet: 28,5 årliga föryngringar
- Södra rovdjursförvaltningsområdet: 0,5 årlig föryngring

Licensjakt i ett län ska inte riskera förvaltningsområdets miniminivå, även med hänsyn taget till behovet av skydds jakt under den aktuella tidsperioden. Det behöver alltid finnas en marginal till referensvärdet på 30 föryngringar.

Status för vargstammen i Sverige

Naturvårdsverket fastställde den 1 juni 2022 inventeringsresultatet för vintern 2021/22.⁷ Inventeringen visade att det fanns 46 vargföryngringar i Sverige, varav 42 inom Sveriges gränser, och 8 delade revir med Norge. En vargföryngring motsvarar enligt gällande beräkningsmodeller 10 individer⁸. En delad vargföryngring med Norge räknas som 0,5 föryngring, dvs totalt 4 föryngringar.

Årets inventeringsresultat visar på en ökning av antalet vargföryngringar jämfört med vintern 2020/2021 (då det fanns 39,5 föryngringar i Sverige⁹) och vintern 2019/2020 (då det fanns 36,5 föryngringar i Sverige¹⁰).

⁴ [Förordning \(1992:1252\) om områdesskydd enligt miljöbalken mm.](#)

⁵ Utvärdering av omräkningsfaktor varg 2019, NV-07531-18

⁶ [Miniminivåer för rovdjursarter regionalt](#), NV-01525-18

⁷ [NINA Brage: Inventering av varg, vintern 2021–2022](#)

⁸ Utvärdering av omräkningsfaktor varg 2019, NV-07531-18

⁹ [NINA Brage: Inventering av varg, vintern 2020-2021](#)

¹⁰ [NINA Brage: Inventering av varg, vintern 2019-2020](#)

Fördelningen av de 46 föryngringarna mellan förvaltningsområden var vintern 2021/2022 följande;

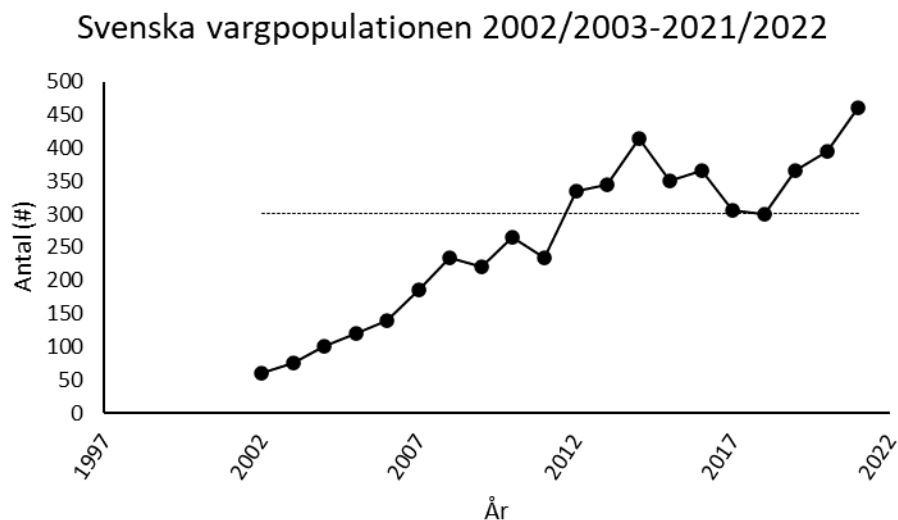
- Norra rovdjursförvaltningsområdet: 1,17 föryngringar.
- Mellersta rovdjursförvaltningsområdet: 40,83 föryngringar.
- Södra rovdjursförvaltningsområdet: 4 föryngringar.

Därmed uppfylls de formella förutsättningarna för Naturvårdsverket att överlåta rätten att fatta beslut om licensjakt på varg till länsstyrelsen i samtliga förvaltningsområden.

Populationsstorlek

Den årliga *potentiella tillväxten* i den skandinaviska populationen (Sverige och Norge) uppgår i medeltal till ca 20% för den senaste 10-årsperioden, medan den för den svenska delpopulationen uppgår till ca 17%¹¹.

Den inventerade populationsstorleken som fastställdes den 1 juni 2022 redovisar att antalet vargar vintern 2021/2022 uppgick till 460 (95% CI = 364–598) individer. Den långsiktiga (24 år) populationstrenden är ökande, medan den på kort sikt (12 år) är stabil. I den levererade beskattningsmodellen anges att populationsstorleken för den svenska delpopulationen beräknas att uppgå till 419 (329 – 530; 90% KI) individer den 1 oktober 2022 där hänsyn har tagits till det uttag på 33 individer som har skett under perioden 1 oktober 2021 till 30 april 2022.

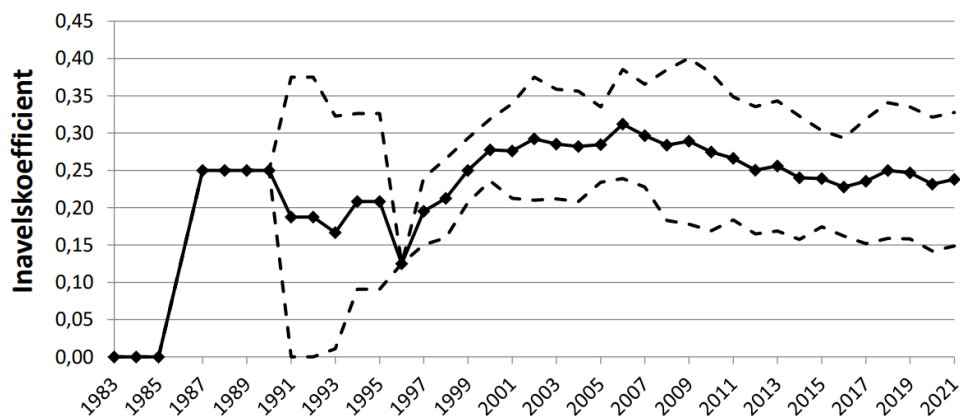
Figur 2. Utveckling av den svenska vargstammen 2003–2022¹².

¹¹Beräkningar av beskattning av den Skandinaviska vargpopulationen 2023-Rapport till Naturvårdsverket, Sverige och Miljødirektoratet, Norge från SKANDULV

¹² Data hämtat från Naturvårdsverkets årliga inventeringsrapporter mellan åren 2003–2022.

Genetisk variation

Den genetiska variationen i populationen är för närvarande stabil. Sedan 2006 har inavelskoefficienten sjunkit något för att sedan plana ut under de senaste 10 åren. Inavelskoefficienten kan förväntas att fortsätta sjunka under de närmsta åren om valparna till den invandrade vargen som nu har etablerat revir tillsammans med en skandinavisk varg i Norge reproducerar sig.

Figur 2. Den genomsnittliga inavelskoefficienten (inavelsgraden) i familjegrupper i Skandinavien för åren 1983–2021¹³. Heldragen linje visar genomsnittsvärdet och streckade linjer anger inavelskoefficientens standardavvikelse inom år, som är ett mått på variationen i inaveln.

Naturlig utbredning

Utbredningen av vargstammen i Sverige ligger i huvudsak inom samma område som tidigare, det mellansvenska rovdjursförvaltningsområdet. Förnygringar har dock fastställts även i norra samt södra rovdjursförvaltningsområdet.

Naturvårdsverkets bedömning är att utbredningsområdet inte kommer att minska framgent, sett utifrån de senaste resultaten i inventeringsrapporten för 2022¹⁴.

Samlad bedömning

Naturvårdsverket har 2019 rapporterat till EU-kommissionen att vargen i Sverige har gynnsam bevarandestatus^{15,16}. Denna bedömning vidhålls i detta beslut.

Uppföljning av upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus

Naturvårdsverket ska enligt 24 c § jaktförordningen (1987:905) löpande bedöma om överlämnandet av möjligheten att besluta om skydds- och licensjakt till länsstyrelserna försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos den aktuella arten eller om möjligheten utnyttjas i för stor omfattning.

¹³ [NINA Brage: Inventering av varg, vintern 2021–2022](#)

¹⁴ [NINA Brage: Inventering av varg, vintern 2021–2022](#)

¹⁵ [Referensvärde för varg i Sverige](#), NV-02945-15

¹⁶ [Uppdrag att utreda gynnsam bevarandestatus för varg](#)

Under 2018 t.o.m. våren 2022 såg fördelningen av kända döda vargar ut enligt tabell 2 nedan.

	Antal fällda, licensjakt 23 d §	Anta fällda, skydds jakt 23 b §	Antal fällda, enskilda initiativ 28 § JF	Antal fällda, Polis-myndighetens initiativ 9 § JL	Trafik	Naturlig samt annan dödsorsak	Total	Källa
2018	15	10	1	0	1	12	39	Rovbase 180101-181231
2019	0	16	2	1	10	4	33	Rovbase 190101-191231
2020	0	17	5	0	7	1	30	Rovbase 200101-201231
2021	27	10	3	0	5	8	53	Rovbase 210101-211231
2022	28	5	0	0	2	0	35	Rovbase 220101-220531

Tabell 2. Kända dödsorsaker för varg 2018–2022. Endast halva året 2022 är inräknat, notera källhänvisningsdatum. Kolumnen för naturlig samt annan dödsorsak inkluderar inte illegal jakt, utan kan vara till exempel sjukdom, dödad av annat djur, olycka exempelvis drunkning, okänd anledning mm.

SKANDULV bedömde 2017 att den illegala jakten kan ligga på 15–20% av den totala mortaliteten för populationen nationellt.

För att bedöma om Naturvårdsverkets delegering försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos arterna, har Naturvårdsverket sammanställt beslutade skydds- och licensjakter under de senaste fem åren och ställt dessa i relation till populationernas storlek, rapporterade referensvärden för arterna, samt förväntad utveckling av populationerna. Sammantaget bedömer Naturvårdsverket att den skydds- och licensjakt som genomförts under de senaste fem åren inte har försvårat upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för vargpopulationen i Sverige.

Under de år då vargstammen har legat nära referensvärdet och trenden för populationen varit nedåtgående har det i Sverige inte tillåtits någon licensjakt, vilket senast skedde 2019 och 2020.

Tidigare beslut

Naturvårdsverket överlämnade 2021 möjligheten att besluta om licensjakt på varg till länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområdet (NV-04765-21). Detta eftersom inventeringsresultaten visade att vargstammen låg över referensvärdet för antal för gynnsam bevarandestatus. Naturvårdsverket överlämnade då inte rätten att besluta om licensjakt på varg till det södra förvaltningsområdet eftersom det anses vara ett spridningsområde för vargstammen i Sverige.

Skäl

Aktuella bestämmelser

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna till länsstyrelsen att besluta om licensjakt på varg till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde med stöd av 23 d §, under förutsättning att antalet föryngringar för arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna enligt 5 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Det innebär att berörda länsstyrelser får besluta om licensjakt på varg i enlighet med 23 d § jaktförordningen om förutsättningarna i 23 c § jaktförordningen är uppfyllda.

Enligt 24 c § jaktförordningen ska Naturvårdsverket fortlöpande bedöma om länsstyrelsernas regionala beslut om licensjakt försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, eller om möjligheten annars utnyttjas i för stor omfattning. Om Naturvårdsverket bedömer att så är fallet, får verket ändra eller återkalla ett sådant beslut.

Naturvårdsverkets bedömning

Vargpopulationens status och upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus

1. Vargpopulationens beräknade årliga potentiella tillväxttakt i Sverige är ca 17 %¹⁷ och populationens trend är stabil sett till de senaste 12 åren. Naturvårdsverket bedömer att trenden för populationsutvecklingen kommer att vara fortsatt stabil eller ökande under de kommande åren förutsatt att villkoren för populationen inte förändras väsentligt.
2. Det senaste inventeringsresultatet visade på 460 vargar i Sverige och 540 vargar totalt för den skandinaviska populationen i Sverige och Norge. Det innebär att vargstammen ligger över det nationella referensvärdet för gynnsam bevarandestatus om 300 vargar i Sverige.
3. En invandrad varg i Norge har under 2019 flyttats till den s.k. Ulvezonen vid gränsen till Sverige. Denna har under våren 2021 fått valpar med en skandinavisk individ. Naturvårdsverket bedömer att den genetiska statusen för vargstammen har möjlighet att förbättras om de genetiskt viktiga vargarna och dess avkommor fortsätter föryngra sig. Ökad tillsyn i områden för etablering bör ske och har finansierats av Naturvårdsverket i form av bidrag till länsstyrelsernas fältverksamhet när föryngring skett i Sverige.

¹⁷ Beräkningar av beskattning av den Skandinaviska vargpöpopulationen 2023-Rapport till Naturvårdsverket, Sverige och Miljødirektoratet, Norge från SKANDULV

4. Vargens utbredningsområde är stabilt med en viss spridning och nyetablering i södra delarna av Sverige. Naturvårdsverkets bedömning är att utbredningsområdet inte kommer att minska, sett utifrån de senaste resultaten i inventeringsrapporten för 2022.
5. Mot bakgrund av att tillväxttakten och trenden för vargpopulationen i Sverige är stabil, att stammen ligger över referensvärdet på 300 individer, att populationen har ett stabilt utbredningsområde, samt att den genetiska variationen har möjlighet att öka under kommande år, vidhålls i detta beslut bedömningen om vargens gynnsamma bevarandestatus¹⁸ i Sverige som Naturvårdsverket 2019 rapporterade till EU-kommissionen¹⁹.

Utrymme för jakt

1. Förhandsavgörandet från EU-domstolen i Tapioladomen²⁰ tydliggör att möjligheten att besluta om undantag enl. art. 16.1 e är begränsad. Det åligger den beslutande myndigheten att ta förhandsavgörandet i beaktande och göra en sammanvägd bedömning av förutsättningarna inför ett eventuellt beslut om licensjakt på varg.
2. Naturvårdsverket bedömer att den skydds- och licensjakt som genomförts under de senaste åren inte har försvårat upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus. När populationen har minskat har licensjakt inte använts som förvaltningsverktyg.
3. Naturvårdsverket bedömer att ett framtida uttag för skyddsjakt som hålls på liknande nivåer som tidigare inte försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för vargen i Sverige.
4. Vid en beräkning av jaktuttag för eventuell licensjakt behöver den illegala jakten tas med som en mortalitetsparameter.
5. Den illegala jakten tas i beaktande i den beskattningsmodell som beställts inför bedömningen av kommande säsongers möjliga jaktuttag. Denna beskattningsmodell ligger även till grund för bedömning av möjligheten att överlåta rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna.
6. Mot bakgrund av ovan, samt under förutsättningen att framtida uttag för skyddsjakt hålls på liknande nivåer som tidigare, gör Naturvårdsverket bedömningen att det finns utrymme för licensjakt under 2023.

¹⁸ [Referensvärde för varg i Sverige](#)

¹⁹ [Uppdrag att utreda gynnsam bevarandestatus för varg](#)

²⁰ [Mål C-674/17](#)

Överlåta möjligheten att besluta om licensjakt

1. Att överlåta möjligheten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna är en förutsättning för att uppnå riksdagens målsättning om en regionaliserad av rovdjursförvaltning.
2. När ett rovdjursförvaltningsområde har uppnått miniminivån för en art får överlåtelse av beslut om licensjakt ske till samtliga länsstyrelser som ingår i förvaltningsområdet utan begränsning²¹.
3. Den senaste inventeringen visar att antalet vargföryngringar i samtliga rovdjursförvaltningsområden överstiger de fastställda miniminivåerna²² för områdena. De formella förutsättningarna för att överlåta möjligheten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna är därmed uppfyllda.
4. Naturvårdsverket bedömer dock att den huvudsakliga utbredningen av vargstammen i Sverige fortfarande ligger i mellersta rovdjursförvaltningsområdet och att föryngringarna i södra rovdjursförvaltningsområdet etablerats relativt nyligen. Norra förvaltningsområdet uppnår precis sin miniminivå.
5. Ett av syftena med rovdjursförvaltningen är att rovdjuren ska kunna sprida sig²³ för att minska koncentrationen där vargstammen är som tätast. Vid en sammantagen nationell bedömning finns det därför skäl att inte delegera möjligheten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna i södra rovdjursförvaltningsområdet. Skydds jakt är fortsatt ett förvaltningsverktyg som kan användas där.
6. Mot bakgrund av detta beslutar Naturvårdsverket att överlåta möjligheten att besluta om licensjakt på varg till alla länsstyrelser i mellersta rovdjursförvaltningsområdet.
7. Länsstyrelsernas eventuella beslut om licensjakt med stöd av denna överlåtelse bör ske restriktivt och i enlighet med den vägledning som anges i detta beslut, samt dess bilagor.
8. I enlighet med 4 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2014:24) för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter varg får licensjakt inte bedrivas i revir med säkerställd etablering av genetiskt viktig varg.

Motivering rörande beslutets giltighetstid

Överlåtelsen av möjligheten att besluta om licensjakt på varg gäller till och med den 28 februari 2023 och avser därmed en jaktsäsong. Naturvårdsverket anser att

²¹ Prop 2012/13:191 s 48.

²² [Miniminivåer för rovdjursarter regionalt](#), NV-01525-18

²³ 1 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn

det är lämpligt att utvärdera utfallet av den jakt som skett med stöd av denna överlåtelse jämfört nästkommande års inventeringsresultat för att därefter ta ställning till om möjligheten att besluta om licensjakt ska överlätas till länsstyrelserna på nytt.

Motivering till villkor om länsstyrelsens återrapportering

För att Naturvårdsverket ska kunna följa upp att licensjakten på varg är lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning, samt sker selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden, är detta beslut förenat med krav om återrapportering från länsstyrelserna. Länsstyrelsernas återrapportering till Naturvårdsverket är en förutsättning för en sådan uppföljning.

Motivering rörande provtagning

Naturvårdsverket vill betona vikten av att länsstyrelserna vid besiktning av djur som fälls med stöd av denna överlåtelse tar prover på det aktuella djuret på det sätt som Naturvårdsverket och Statens Veterinärmedicinska Anstalt anger i bilaga till detta beslut. Av länsstyrelsens beslut ska framgå hur det ska förfaras med kropp/delar av kropp från fällt djur samt vilken provtagning som ska genomföras på kroppen/kroppsdelarna. Som grund för ett sådant villkor kan 24 d § andra stycket jaktförordningen anges.

Övriga bestämmelser och information

Enligt 58 § jaktförordningen får detta beslut inte överklagas.

I bilaga 1 till detta beslut återfinns Naturvårdsverkets vägledning till länsstyrelserna om möjligheten att fatta beslut om licensjakt på varg 2023.

Definitionen av genetiskt viktig varg omfattar invandrad varg obesläktad med den skandinaviska populationen, samt dess avkomma i första led (F1).

Kraven på länsstyrelsens beslut om licensjakt i övrigt framgår av NFS 2014:24.

I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt framgår vilken ammunition som är godkänd vid jakt på varg.

Beslut om licensjakt och rapportering om fällda djur ska enligt villkor 1–4 i detta beslut skickas till Naturvårdsverket samt rapporteras in i databasen Rovbase.

Länsstyrelsen bör informera den som fäller en varg att det är förbjudet att handla med hela eller delar av det fällda djuret då varg omfattas av CITES-lagstiftningen^{24,25,26}. Det är Jordbruksverket som prövar om undantag från förbudet kan medges.

²⁴ RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem

²⁵ Jordbruksverkets föreskrifter (2009:71 J 15) om handel och andra åtgärder med exemplar av vilt levande djur- och växtarter som behöver skydd

Detta beslut har fattats av generaldirektör Björn Risinger, efter föredragning av biträdande avdelningschef Gunilla Skotnicka.

I övrigt har deltagit enhetschef Carl-Johan Lindström, vilthandläggarna Marie Edvall och Robert Ekblom.

Detta beslut har fattats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.

Björn Risinger

Gunilla Skotnicka

Bilagor:

1. Naturvårdsverkets vägledning i samband med beslut om att överlåta möjligheten att fatta beslut om licensjakt på varg 2023 till länsstyrelserna
2. Vägledning om provtagning vid licensjakt på varg
3. Beskattningsmodell

Sändlista:

Samtliga länsstyrelser

För kännedom:

Sametinget
Viltskadecenter
SkandUlv
Miljödepartementet
Näringsdepartementet
Statens Jordbruksverk
Nationella rådet för rovdjursfrågor
Polismyndigheten
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Naturhistoriska Riksmuseet
Direktoratet for Naturforvaltning, Norge
Jord- och Skogsbruksministeriet, Finland

²⁶ Naturvårdsverkets föreskrifter om artskydd (NFS 2009:10).